

خبر تازه درباره سهام عدالت

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: در صورت موافقت اعضای شورای عالی هماهنگی اقتصادی کشور و پس از آن تأیید مقام معظم رهبری امیدواریم طی دو هفته آینده آزادسازی سهام عدالت براساس جدول زمانبندی عملیاتی شود.
محمدرضا پورابراهیمی، افزود: حدود ۶ میلیون نفر تحت پوشش کمیته امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی قرار دارند که این افراد برای آزادسازی سهام عدالت در اولویت اول هستند.

وی تصریح کرد: برآورد ما این است که متوسط ارزش هر برگ سهام عدالت برای هر فرد ایرانی حدود ۳ میلیون تومان است که اگر یک خانواده ۵ نفره را در نظر بگیریم حدود ۱۵ میلیون تومان سهام به آنها منتقل می شود.

پس اندازی باطعم بورس

بررسی عملکرد صندوق های سرمایه گذاری

معین حسین پور پژوهشگر و روزنامه نگار اقتصادی

در ذهن کسانی که اهل پس انداز هستند، همیشه این پرسش وجود دارد که بهترین راه برای حفظ سرمایه های خردشان و تبدیل آن به مبالغ بزرگتر چیست؟ ساده ترین راه حل معمولاً واریز یا دست نزدن به بخشی از حساب بانکی است. البته معمولاً این راه حل جواب نمی دهد، چراکه اگر بر فرض موفق شویم جلوی خود را گرفته و به حساب خود ناخنک نزنیم، بازدهی سرمایه آنچنان قابل توجه نیست. گذشته از این، تورم هر سال ۲۰ درصدش را نابود می کند. اما راهکارهای دیگری نیز هست. بیمه های زندگی و سرمایه گذاری، صندوق های تأمین آتیه و مسکن، بورس، طلا و ارز و ... لذا قصد داریم از این شماره دخل و خرج به معرفی حوزه های بکر و کمتر شناخته شده برای ایرانی ها جهت سرمایه گذاری بپردازیم. این شماره را از صندوق های سرمایه گذاری بورس شروع می کنیم. فضایی که برای افرادی که ماهانه ۱۰۰ هزار تومان بیشتر توان پس انداز ندارند مناسب است و هم برای افرادی که سرمایه ای حداقلی دارند و می خواهند آن را افزایش دهند.

● صندوق سرمایه گذاری دقیقاً چیست؟

تعریف رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار از یک صندوق سرمایه گذاری چنین است: نهادی مالی است که منابع مالی حاصل از انتشار گواهی سرمایه گذاری را در موضوع فعالیت مصوب خود سرمایه گذاری می کند و مالکان آن به نسبت سرمایه گذاری خود، در سود و زیان صندوق شریک اند. صندوق های سرمایه گذاری بر اساس نوع، ممکن است وجوه جمع آوری شده را در انواع اوراق بهادار با درآمد ثابت، سهام و حق تقدم سهام، پروژه ساختمانی، طلا، ارز و ... که مشخصات آنها در امیدنامه صندوق ذکر شده است سرمایه گذاری می کنند. صندوق های سرمایه گذاری می توانند قابلیت معامله در بورس را داشته باشند یا مبتنی بر صدور و ابطال باشند.

اما ممکن است تعریف بالا کمی پیچیده و نامفهوم باشد. اگر به زبان ساده تر بخواهیم بگوییم، صندوق سرمایه گذاری شرکتی است که پول سرمایه گذاران مختلف را جمع آوری و یک کاسه کرده و سپس با تجميع این سرمایه های خرد، قدرت این را پیدا می کند که از مزایای یک سرمایه گذاری در مقیاس بزرگ بهره ببرد. این صندوق ها از طرف سرمایه گذاران پول ها را در انواع اوراق بهاداری مثل سهام و اوراق با درآمد ثابت کوتاه مدت و بلند مدت سرمایه گذاری می کنند. سرمایه گذران در اصل، سهام یا واحدهای صندوق سرمایه گذاری را می خرند که هر واحد نشانه سهم سرمایه گذار از مالکیت و درآمدهای صندوق می باشد. درواقع، شما با خرید سهام صندوق، پول خود را در اختیار شرکتی قرار می دهید که با استفاده از یک تیم مدیریت حرفه ای سعی می کند سود کسب کند.

شما هم نهایتاً می توانید از دو طریق سود کسب کنید:

۱- افزایش قیمت سهام صندوق: وقتی ارزش پرتفوی صندوق بالا می رود، طبیعتاً خالص ارزش دارایی های صندوق هم بالا می رود که به خالص ارزش دارایی هر سهم به اصطلاح NAV می گویند. خالص ارزش دارایی ها برابر ارزش دارایی ها منهای بدهی ها است که بر مبنای هر سهم بیان می شود.

ارزش بازاری پرتفوی دارایی ها منهای هزینه ها NAV= تعداد سهام منتشره

۲- سود تقسیمی: برخی صندوق ها ممکن است با توجه به سیاست هایشان از محل درآمد سودهای سهام پرتفوی خود یا بهره های اوراق با درآمد ثابت، سودی بین سهامداران خود تقسیم کنند. به طور خلاصه کار صندوق ها این است که مبالغ کوچک را جمع آوری می کنند و این سرمایه جمع شده را به صورت تخصصی در حوزه های مختلف تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار سرمایه گذاری می کنند. هر سودی که از بابت این فعالیت حاصل شد به نسبت سهم هر سرمایه گذار تقسیم می شود. مدیر صندوق هم بابت فعالیت حرفه ای کارمزد دریافت می کند. حوزه های فعالیت این صندوق ها می تواند اوراق بهادار، ارز، طلا و حتی ساختمان یا یک پروژه باشد.

● صندوق چه مزیت هایی برای سرمایه گذاران خرد و عادی ایجاد می کند؟

لازم نیست معامله گر حرفه ای باشید چون حرفه ای ها برای شما کار می کنند

پورابراهیمی گفت: براساس آخرین آمار حدود ۵۰ میلیون ایرانی دارای سهام عدالت هستند و ما تمهیداتی را در نظر گرفته ایم که اگر افرادی به هر دلیلی از ثبت نام در لیست سهام عدالت جا مانده اند، امکان ثبت نام آنها وجود داشته باشد. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: پیشنهادی نیز مطرح شده است که دارندگان سهام عدالت به صورت تدریجی بتوانند خرید و فروش سهام را در یک بازه زمانی سه ساله انجام دهند.

پورابراهیمی در خاتمه عنوان کرد: سهام عدالتی که طی ۱۲ سال گذشته در اختیار مردم قرار گرفته، بی هیچ خاصیتی، نه ارزش انتقال داشته و نه ارزش مدیریت و اگر هم سودی به آن تعلق گرفته بسیار ناچیز بوده است.

های خود را در اوراق بهادار با درآمد ثابت و مابقی را در سهام سرمایه گذاری می نمایند.

آیا سرمایه گذاری در این صندوق ها ریسک دارد؟

سرمایه گذاری در هر کاری طبیعتاً با چاشنی ای از ریسک همراه است. البته این ریسک می تواند خیلی زیاد و یا خیلی کم باشد و همچنین احتمال رخ دادن آن بالا یا پایین باشد. تمهیدات مختلفی در صندوق های سرمایه گذاری بورس به عمل آمده تا فعالیتشان سودآور باشد، با این حال احتمال وقوع زیان در سرمایه گذاری در این صندوق ها همواره وجود دارد. همچنین طبیعی است که ریسک سرمایه گذاری در صندوق هایی که بیشترین دارایی آن، اوراق مشارکت با درآمد ثابت می باشد کمتر از صندوق های سهام است. البته همانگونه که در جدول بازدهی صندوق ها ملاحظه می کنید، ریسک و بازدهی رابطه معکوس دارند و آن دسته از افرادی که تمایل به ریسک کردن ندارند، بازده کمتری نیز در انتظارشان خواهد بود.

فهرست برخی از مهمترین ریسک های صندوق ها:

- ریسک کاهش ارزش دارایی صندوق
- ریسک نكول اوراق مشاركت و اوراق بهادار با درآمد ثابت
- ریسك نوسان بازده بدون ریسك
- ریسك نقذشوندگی واحدهای باطل شده

نام صندوق	بازدهی سال گذشته
ارزش آفرین گلرنگ	۲۴.۶۷
توسعه سرمایه نیکی	۲۴.۱۰
سپهر گان نفت	۲۶.۰۰
گنجینه آینده روشن	۲۷.۲۰
ارمغان ایرانیان	۲۳.۷۳
میانگین بازدهی	۱۹.۷۶

نام صندوق	بازدهی سال گذشته
هستی بخش آگاه	۹۸.۳۷
آرمان آتیه درخشان مس	۹۷.۶۳
سپهر کاریزما	۱۰۰.۸۸
مشترک نوید انصار	۱۰۱.۸۷
اندیشه خیرگان سهام	۸۶.۰۰
میانگین بازدهی	۶۱

نام صندوق	بازدهی سال گذشته
مشترک آرمان شهر	۶۷.۴۹
توسعه ممتاز	۶۷.۷۶
ثروت آفرین پارسیان	۶۳.۳۴
نیکوکاری ایتم برکت	۶۱.۲۷
آرمان سپهر آشنا	۵۸.۷۰
میانگین بازدهی	۴۴.۱۹

متولی بر کلیه دریافت ها و پرداخت های روزانه صندوق نظارت دارد. حسابرسی های شش ماهه و یک ساله توسط حسابرسان معتمد سازمان بورس انجام می گیرد.

● معرفی مهمترین صندوق های سرمایه گذاری در ایران

در حال حاضر مهمترین صندوق های سرمایه گذاری در ایران از لحاظ ترکیب دارایی ها و ساختار به شرح زیر می باشد:
صندوقهای سرمایه گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت
صندوق های سرمایه گذاری در سهام
صندوق های سرمایه گذاری مختلط

۱- صندوقهای سرمایه گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت
صندوق هایی هستند که با انتشار و فروش واحدهای سرمایه گذاری وجوهی را دریافت کرده و آن را در انواع اوراق بهادار (در حال حاضر اوراق مشارکت صادر شده توسط مجموعه های دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های سهامی عام) سرمایه گذاری می کنند. این نوع صندوقها معمولاً در حدود حداقل ۷۰ درصد از ترکیب دارایی های خود را در اوراق مشارکت، سپرده بانکی، گواهی سپرده بانکی و سایر اوراق بهادار با درآمد ثابت سرمایه گذاری می نمایند. به همین دلیل هم معمولاً بازدهی مشابه با اوراق مشارکت و سپرده بانکی داشته اند. این نوع صندوق ها برای افرادی که چندان ریسک پذیر نیستند توصیه می گردد.
ششویه پرداخت به سرمایه گذاران: پس از آغاز فعالیت صندوق، در پایان هر مقطع زمانی که ماهانه و در انتهای هر ماه است، تفاوت بین ارزش خالص روز واحدهای سرمایه گذاری صندوق و قیمت مبنای آن محاسبه شده و متناسب با تعداد واحدهای سرمایه گذاری به حساب کسانی که در پایان آن مقطع دارنده واحدهای سرمایه گذاری صندوق محسوب می شوند واریز می شود. البته افراد می توانند تقاضا کنند که بجای دریافت وجه نقد، واحد جدیدی از سهام صندوق را خریداری کنند و بر میزان سرمایه خود بیفزایند.

۲- صندوق های سرمایه گذاری در سهام

صندوق های سهام به صندوق هایی اطلاق می شود که حداقل ۷۰ درصد ترکیب دارایی های خود را در سهام پذیرفته شده در بورس یا بازار اول فرابورس سرمایه گذاری می نمایند. صندوق های سهامی در ایران با توجه به تعداد واحدهایی که مجاز به انتشار هستند به دو دسته بزرگ و کوچک تقسیم بندی می شوند. درصندوق های کوچک مقیاس تعداد واحدهای سرمایه گذاری قابل انتشارحداقل ۵۰۰۰ و حداکثر ۵۰۰۰۰ واحد سرمایه گذاری و در نوع بزرگ مقیاس این ارقام بین ۵۰۰۰۰ و ۵۰۰۰۰۰ واحد سرمایه گذاری است. ارزش اسمی هرواحد سرمایه گذاری معادل ۱۰۰۰۰۰۰ ریال است.

این صندوق برای دستیابی به بازدهی بیشتر از بازدهی متوسط بورس اوراق بهادار تهران طراحی شده است. تغییرات شاخص قیمت و بازدهی نقدی، معیار محاسبه نرخ متوسط بازدهی بورس تهران است.

۳- صندوق های سرمایه گذاری مختلط

یک نوع صندوق ترکیبی می باشد که طبق الزامات مربوط به حد نصابها، حداقل ۴۰ درصد و حداکثر ۶۰ درصد از ترکیب دارایی

خرید و فروش سهام یک فعالیت تمام وقت است ولی شما لازم نیست وقتی بگذارید لازم نیست در گیر کارهای اداری و مالی مربوط به توزیع سود و گزارش و محاسبه شوید با کمترین مبالغ می توانید بخشی از یک سرمایه گذاری بزرگ باشید

هر زمان اراده کنید سرمایه گذاری تان قابل تبدیل به پول نقد است

● ساز و کار صندوق های سرمایه گذاری

ساختار صندوق ها عمدتاً متشکل از دو رکن مدیریتی و نظارتی است. مدیران صندوق وظیفه اداره کردن سرمایه گذاری را دارند و متولی و حسابرسان نقش نظارتی بر صندوق را ایفا می کنند. مجوز تأسیس و فعالیت صندوق های سرمایه گذاری در ایران توسط سازمان بورس و اوراق بهادار صادر می شود و فعالیت آن ها تحت نظارت این سازمان انجام می گیرد. ارکان اصلی صندوق توسط مجمع صندوق انتخاب می شوند تا فعالیت های صندوق را پیش ببرند.

مدیریت صندوق که متشکل از یک تیم متخصص دارای تجربه در زمینه سرمایه گذاری می باشد و پس از اخذ تاییدیه از سازمان بورس انتخاب می شوند، وظیفه اداره امور صندوق و تصمیمات سرمایه گذاری را دارد که در قبال آن معمولاً درصد کمی از دارایی هایی صندوق را (حدود ۲ درصد) به عنوان کارمزد مدیریت دریافت می کند.

● برای شروع چه کارهایی لازم است انجام دهیم؟

قبل از سرمایه گذاری در صندوق ها لازم است ابتدا درباره سرمایه گذاری خود کمی فکر کنید، نسبت به آن اطلاعاتی کسب کنید و به مواردی همچون اهداف و استراتژی صندوق، ترکیب دارایی ها، ارکان آن و هزینه های صندوق و ... توجه کنید. غالب این اطلاعات در امیدنامه، اساسنامه و سایت صندوق های سرمایه گذاری موجود است. نهایتاً پس از شناخت و تعیین یک استراتژی متناسب با وضعیت خود، اقدام نمایید. خرید و فروش آن ها را می توان به سهولت از طریق کارگزاری ها و یا نمایندگان صندوق ها انجام داد. دستورالعمل نحوه صدور سرمایه گذاری

- مراجعه به یکی از شعب و تکمیل فرم مشخصات سرمایه گذار به همراه فرم پذیرهنویسی و درخواست صدور واحد سرمایه گذاری
- ارائه مدارک هویتی / معرفینامه یا وکالتنامه
- افتتاح حساب متمرکز در صورت نداشتن حساب نزد بانک تعیین شده
- واریز به حساب بانکی صندوق و ارائه فیش واریز به نماینده مدیر در صندوق
- دریافت رسید واریز وجه از نماینده مدیر
- تحویل اعلامیه صدور و گواهی سرمایه گذاری حداکثر تا پایان دو روز کاری در محل ارائه درخواست به سرمایه گذار

● آیا می شود به صندوق های سرمایه گذاری اطمینان کرد؟

صلاحیت حرفه ای مدیر و فعالیت صندوق ها تحت نظارت سازمان بورس است و با تأیید و مجوز سازمان بورس انجام می شود. صندوقهای سرمایه گذاری دارای رکنی به نام متولی هستند. متولی به صورت مستمر بر عملکرد صندوق ها نظارت دارند.